

Wieś Okolicy Juchowo-Radacz-Kądzielnia

Lato
2015

Krag
Wspierający Fundację im. Stanisława Karłowskiego

„Müset im Naturbetrachten
Immer eins wie alles achten.
Nichts ist drinnen, nichts ist draussen;
Denn was innen, das ist außen.
So ergreift ohne Säumnis
Heilig öffentlich Geheimnis!

Freuet euch des wahren Scheins
Euch des ernsten Spieles!
Kein Lebend'ges ist ein Eins,
Immer ist's ein Vieles.“

Epirrhema (Zyklus: 'Gott und Welt'), J.W. von Goethe

„Naturę traktujmy jako poznanie
łączenia się wielości i jedności.
Nic nie jest w środku lub na zewnątrz;
to bowiem, co zewnętrzne; jest i wewnątrz.
Chwytajcie więc w locie tę regułę
objawień świętej tajemnicy!
I cieszcie się prawdziwym światłem
tej rzeczywistej gry.
Nic, co żywe, nie jest jednością.
Zawsze przejawia wielość.“

(tłum. i red. poet./Übersetzung Danuta i Konrad Sałagan)
Epirrhema, Z cyklu – Bóg i świat, J.W. v. Goethe

**Łącząc się z Państwem przesyłamy serdeczne pozdrowienia z Juchowa, Radacza i Kądzieni
oraz życzymy Wszystkim pełnego i spełnionego lata!**

Drodzy Przyjaciele i Darczyńcy projektu wiejskiego Juchowo !

Wraz z najnowszym wydaniem naszej Wieści Okolicy chcielibyśmy Państwa ponownie zaprosić do uczestnictwa w życiu i w wydarzeniach Juchowa. Wydaje się, że rok 2015 będzie rokiem również bardzo pracowitym i interesującym. Czyż mogło by być inaczej w takim dużym i pełnym wyzwań projekcie ?

Ale może na wstępie krótkie spojrzenie na ubiegłą zimą oraz wiosnę.

Zima była, już drugi rok z kolei, bardzo łagodna, prawie bez opadów i przede wszystkim bez śniegu. Jest to szczególnie dziwne dla naszego regionu, obdarzanego dotychczas śniegiem ! Przy temperaturach rzadko sięgających -10°C rośliny nie potrzebowały gęstej, ochronnej warstwy śniegu. Niedobór wilgoci spowodował brak roztopów na początku wiosny, który był wyraźnie zauważalny na suchych polach. Widocznym skutkiem tego był m.in. bardzo niski poziom wód w stawach.

Kultury polowe w dużej części dobrze przetrwały „zimę”. Na początku wiosny orkisz wyglądał przeważnie dobrze. Również trawy z koniczyną były dobrze rozwinięte, z wyjątkiem prawie 15 ha w Zamęciu, gdzie dziki poczyniły znaczne szkody.

Część upraw jęczmienia ozimego została zaatakowana chorobą wirusową, niemniej w przeliczeniu na 1 m^2 powierzchni pól była wystarczająca ilość roślin zdrowych. Żyto ozime ucierpiało najmniej. Zostało ono wysiane stosun-

kowo szybko przy założeniu, że zima będzie „normalna”. Jednak bardzo łagodna jesień spowodowała silny wzrost, który w okresie zimy nie został zahamowany. Również tutaj na części pól musimy się pogodzić ze szkodami.

Wiosna przyszła we właściwym czasie i była bardzo sucha: do końca kwietnia nie było praktycznie żadnych opadów. W takich warunkach szybko uporano się z wiosennymi pracami na polach, a pola obsiano kulturami letnimi. Wysiano grykę, peluszkę, buraki pastewne, gorczycę, owies, koniczynę inkarnatkę, lucernę, mieszanki traw z koniczyną i lucerną, kukurydzę, facelię, owies jary i lubin słodki. Obsialiśmy ok. 145 ha nowych powierzchni łąk torfowych z nadzieją na wyższe plony.

W maju temperatury w nocy rzadko wzrastały powyżej oczekiwanych 7°C. Do 30-go maja było zbyt zimno, aby mogło zaktywizować się wiązanie azotu oraz inne procesy przebiegające w glebie. Na szczęście maj był, w dużej części, bogaty w deszcz! Zgodnie z przysłowiem rolniczym: „Gdy maj jest mokry i chłodny nikt nie będzie chodził głodny!” Podczas ponownego suchego okresu pod koniec maja zamykaliśmy oczy mając nadzieję, na dobre żniwa latem 2015!

Łagodna zima i sucha wiosna nie miały dużego wpływu na jakość upraw w naszym ogrodzie. Warzywa zimowe znajdowały się na naszych stołach podczas posiłków. Rozszerzony został asortyment warzyw dostarczanych do kuchni oraz do sprzedaży bezpośredniej. Rośliny na polach oraz w dwóch tunelach foliowych (zlokalizowanych w Kądzielni, od tej zimy dwa ustawione obok siebie) dobrze dojrzewają w doskonałych warunkach.

Wielokrotnie już poruszany na łamach Wieści Okolicy temat za-

niedbanych pól piaszczystych, wraz z anomaliami pogodowymi jest ciągle jednym z największych wyzwań stojących przed projektem wiejskim Juchowo.

Ze względu na niewłaściwą uprawę i zbyt silne osuszanie w przeszłości nasze gleby są silnie zniszczone. Poprzez zbyt głęboką orkę, brak nawozów organicznych i nadmiar nawozów mineralnych prawie całkowicie zniszczona została warstwa próchnicza. Drobne frakcje gleby zostały wypłukane i na głębokości ok. 30-40 cm tworzy się gęsta warstwa, prawie nie do przebiccia przez system korzeniowy. Gleby w gospodarstwie są prawie całkowicie odwapnione (patrz raport i zdjęcia profili glebowych). Skutkuje to tym, że odbudowa żyznej warstwy gleby jest bardzo trudna. Ograniczona pojemność gleby wpływa bardzo negatywnie na wzrost roślin. Tym samym odbudowa żyzności gleby następuje bardzo powoli, a nasze plony mimo ich podwojenia w stosunku do sytuacji wyjściowej, po wielu latach starań, osiągają najczęściej poziom tylko niski lub średni. Mimo nieznacznego postępu dalej poświęcamy się temu ważnemu zadaniu z pełnym zaangażowaniem, prowadząc intensywną gospodarkę kompostową i prace związane z minimalną uprawą gleby, uzupełniane próchnicotwórczym płodozmianem i regularnym stosowaniem preparatów bio-dynamicznych.

Tworzenie mikroklimatu na licznych polach poprzez zakładanie stawów w zagłębieniach terenu, spiętrzanie wód oraz nasadzanie żywopłotów (ochrona przed wiatrem) umożliwia współgranie powiązanych ze sobą naturalnych procesów, przyczyniających się istotnie do lepszej żyzności gleby.

Odnosnie tego kilka szczegółów:

- W zakresie gospodarki kompostowej, w roku 2014 wyprodukowaliśmy łącznie 17.000 t. kompostu, który został rozwieziony po polach.
- Udało nam się jeszcze bardziej zminimalizować proces uprawy gleby dzięki zastosowaniu specjalnego kultywatora umożliwiającego płytką pracę na polach np.: przy nawożeniu zielonymi i pozostałościami żniwnych. Połączone jest to z delikatnym spulchnianiem wymienionej powyżej stwardniałej warstwy gleby umożliwiającym tym samym lepsze przenikanie korzeni i lepszy wzrost roślin.
- Próchnicotwórczy płodozmian z wysokim udziałem roślin motylkowych służy odbudowie gleby. Rośliny okopowe działające ujemnie na bilans glebowej materii organicznej stanowią jedynie niewielką część naszego płodozmianu.

W zależności od warunków miejscowych pracujemy z różnymi rodzajami płodozmianów (patrz str. 9):

Praktykowany jest na najslabszych, piaszczystych glebach. Ma on działanie odbudowywujące:

1	żyto Lichtkorn /gryka
2	lubin słodki / gorzki
3	żyto ozime /gryka
4	seradela /zielonka
5	żyto ozime /gryka
6	peluszka ozima / żyto ozime

Na glebach nieznacznie lepszych (z większym udziałem gliny) w płodozmianie pojawia się „Glina-B”:

1	trawa z koniczyną i lucerną
2	trawa z koniczyną i lucerną
3	orkisz
4	peluszka ozima/lubin słodki
5	owies
6	peluszka jara / lubin gorzki
7	żyto ozime

Na najlepszych polach należących do Juchowa (są to pola od dłuższego czasu uprawiane w sposób bio-dynamiczny), praktykowany jest płodozmiian „Glina-A”:

1	trawa z koniczyną i lucerną
2	trawa z koniczyną i lucerną
3	orkisz
4	owies ozimy

pola “Glina-Ab”:   pola “Glina-A”:

5	międzyplon mieszanka lucer- na / lubin gorzki	lucerna
6	owies	lucerna
7	peluszka	lucerna
8	żyto ozime	orkisz

Ze względu na chłodną i suchą aurę i tym samym wolniejszy wzrost traw, dopiero od 30 kwietnia nasze krowy mogły się raczyć trawą w trakcie pierwszego wypasu w roku 2015. Obecnie (koniec maja) na łąkach zauważalne są ślady ponownej suszy oraz wolniejszy wzrost traw. Wszyscy z nadzieją czekamy na prawdziwy deszcz, we właściwym momencie, aby krowy przez cały dzień mogły korzystać z uroków pastwisk oraz aby udało nam się przygotować dobre siano na przyszłą zimę.

Nasze krowy od połowy maja ponownie są na łąkach torfowych i po dłu-

gim okresie spędzonym w oborach cieszą się z wolności. Niewielka grupa jałówek potraktowała tę wolność zbyt dosłownie i uciekła nam. Jak to się zakończyło poinformujemy w zimowym wydaniu Wieści Okolicy.

Nasze żeńskie zwierzęta hodowlane zostały poddane ocenie (aAa) przez zewnętrznych ekspertów Triple A. Wykazują one silnie pozytywne cechy. Jest to kolejny znak, świadczący o tym, że z naszą hodowlą oraz z naszymi kryteriami hodowlanymi jesteśmy naprawdę na właściwej drodze. Bardzo nas to cieszy !

Latem zamierzamy wspólnie pracować nad studium rozwoju całego projektu, obejmującym rozwój poszczególnych obszarów do roku 2025. W zakładanym okresie czasu (rok) przeznaczonym na planowanie, powinny zostać wspólnie wypracowane kierunki rozwoju oraz cele projektu wiejskiego, na bazie których powinny zostać podjęte ukierunkowane decyzje. Praca będzie odbywała się w grupach podzielonych według obszarów zadaniowych. Zespół kierujący, również przy pomocy doradców z zewnątrz, będzie nadzorował procesy i służył pomocą. W kolejnych Wieściach Okolicy poinformujemy o spotkaniu oraz o rezultatach.

W trakcie wszystkich prac, mimo intensywnego wysiłku w okresie żniw, w trakcie wypasu zwierząt, podczas prac planistycznych przy Projekcie Wiejskim, zawsze na pierwszym miejscu powinny być troska oraz uwaga skierowane na potrzeby ziemi, roślin, zwierząt i całego organizmu Juchowa. Uczą one nas prawidłowego wykonywania właściwych rzeczy w harmonii oraz we właściwym czasie. Dobry rolnik jest „częścią ziemi”, dobry hodowca jest „częścią zwierzęcia”, a dobry ogrodnik jest „częścią rośliny”. Nadrzędnym zadaniem osób w Juchowie jest przenikanie swym obrazem natury oraz kultury.

W imieniu Fundacji im. Stanisława Karłowskiego oraz wspólnoty pracy, dziękujemy wszystkim przyjaciółom, darczyńcom i fundatorom Projektu Wiejskiego. W szczególności Fundacji Software AG z Darmstadt z całego serca za obecność, rozmowę i wsparcie finansowe, bez których to praca twórcza na miejscu z pewnością nie była by możliwa. Wszyscy jesteście serdecznie zaproszeni, aby móc zobaczyć na miejscu razem z nami aktualny stan rozwoju Projektu.

Sebastian Huisman i Manfred Klett

Jak również : Reiner Scheiwe, Urszula Sroka, Antje Beckmann, Monika Liberacka za obszar upraw polowych Krzysztof Ostrowicki i obszar badań: Ton Baars

Profile glebowe z dwóch miejsc gospodarstwa

Profil glebowy odzwierciedla rozwój gleby, nie tylko jej górnej warstwy próchnicznej (A - mineralna warstwa górna o głębokości 0-30cm), ale również strukturę i rodzaj gleby (gruboziarnistość, drobnoziarnistość, zawartość ilu i gliny). Aby zobaczyć, jak tworzył się profil gleby oraz jak głęboko sięgają korzenie roślin wykopaliliśmy w różnych miejscach gospodarstwa doły o głębokości do 80 cm.

Głębokość profilu glebowego nie powinna przekraczać 2m. Poniżej tej głębokości istnieje niezwietrzony poziom macierzysty gleby. W Juchowie, na przeważających słabych glebach piaszczystych poziom ten wynosi do trzech a nawet więcej metrów w głąb. Do tej głębokości gleba jest odwapniona z tendencją do zakwaszenia. Pomiędzy górnym poziomem próchnicznym gleby (poziom A) a poziomem macierzystym (poziom C) istnieje poziom wzbogacenia gleby (poziom B), który pokazuje wyraźne warstwy, będące wynikiem wymywania i rozpadu gliny, względnie przez wytrącania się substancji (np. żelaza) spowodowane nagromadzeniem się wód gruntowych. Są to symptomy chorej starzejącej się gleby. Nie utrzymuje ona wody opadowej. W poziomie wzbogacenia gleby (poziom B) występuje niska zawartość substancji dostępnych dla roślin oraz znikoma aktywność biologiczna. Ze względu na duży poziom gleby zbitej uniemożliwiony jest rozwój korzeni roślin oraz widoczny brak korytarzy

dżdżownic. Duża dostępność składników pokarmowych przyczynia się wprawdzie do aktywności dżdżownic, jednak z braku wapna i gliny jest ona hamowana.

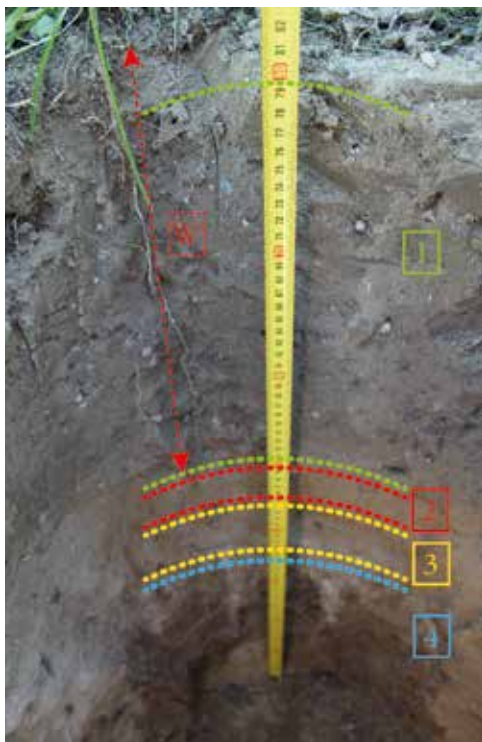
Utworzone w epoce lodowcowej, niejednorodne warstwy gleby jak również łatwy i zarazem utrudniony dostęp do wody gruntowej sprawiają, że rozwój profili glebowych jest bardzo zróżnicowany w zależności od lokalizacji. Jest to widoczne wiosną, szczególnie przy nierównomiernym wzroście roślin.

Poniżej przedstawiamy dwa profile glebowe: z pola w Cegielni i Radaczu, na których obecnie są uprawy mieszanek traw z motylkowatymi.

Niniejsze wyjaśnienia pokazują, przed jakimi wyzwaniem stawiają nas ziemie w Juchowie. Podjęte do tej pory działania mające na celu odbudowę żyzności gleby, przynoszą efekty.

Jeszcze wiele lat minie, zanim uda nam się, dzięki odpowiedniemu płodozmianowi, nawożeniu i zabiegom agrotechnicznym, umożliwić korzeniom roślin dostanie się do głębszych warstw poziomego wzbogacenia gleby.

Sebastiaan Huisman, Krzysztof Ostrowicki

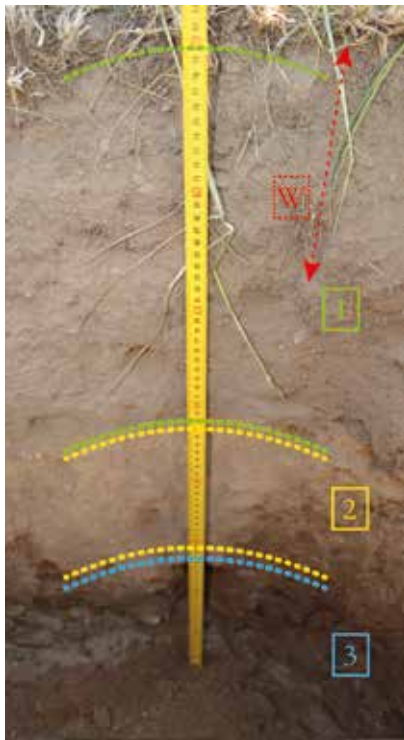

Profil gleby na polu w Cegielni

Nr	Głębokość	Opis
1	0 - 30 cm A-Poziom	Gleba próchnicza. Lekka żyzna gleba humusowa, dobrze napowietrzona, wystarczająco wilgotna o jednorodnej gruzelkowatości.
2	30 - 34 cm B-Poziom	Zagęszczona, bardzo twarda warstwa gleby, jest to wynik jej nieodpowiedniej obróbki (za głęboka orka i przejazdy ciężkimi maszynami) w czasie istnienia PGR-ów (Państwowych Gospodarstw Rolnych)
3	35 - 42 cm	Luźny gliniasty piasek
4	42 - 80 cm	Piasek z małą ilością gliny; powolny wzrost wilgotności. Brakuje napowietrzenia gleby; ciemny kolor świadczy o dużej zawartości żelaza i napowietrzaniu; koloidalny wodorotlenek żelaza przy wypływach z urządzeń melioracyjnych.

Wyjaśnienie	Przedsięwzięte środki
<p>Wyraźnie widoczne postępy dzięki biodynamicznym metodom gospodarowania w ostatnich latach, jak również poprzez pogłębianie ożywionej warstwy gleby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kompost • pastewne rośliny motylkowate • nawóz zielony • preparaty biodynamiczne • wapnowanie ograniczające przekwaszenie podłoża jak również poprawienie napowietrzenia
<p>Korzenie lucerny sięgają do tej warstwy, ale nie mogą one się przez nią całkowicie przebić (czerwona strzałka oznaczona „W”) Poprzez to blokowane jest dojście do warstwy mineralnej i warstwy wilgotnej.</p>	<p>Dzięki głębokiemu rozluźnieniu gleby sytuacja znacznie się poprawiła. Działania te kontynuujemy.</p>
<p>Utrudniony dostęp do składników mineralnych. Zakwaszenie gleby poprzez jej wcześniejsze nieprawidłowe użytkowanie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Głęboszowanie: głębokie rowki rozluźniające , dzięki temu osiągnemy lepszy dostęp do powietrza.

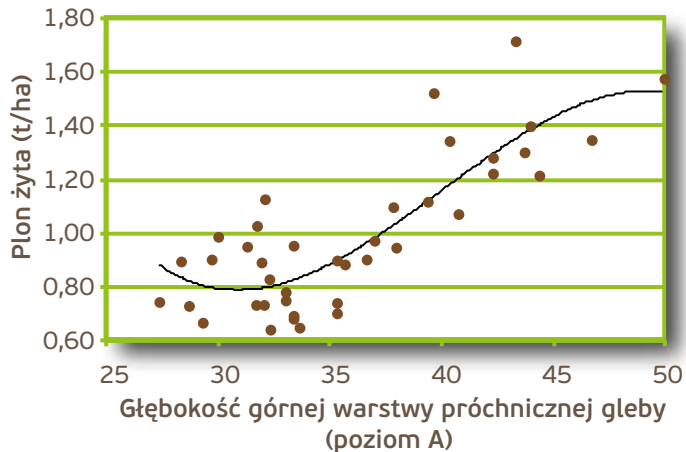
Profil gleby na polu w Radaczu

Nr	Głębokość	Opis
1	0-32 cm A-Poziom	Gleba próchnicza. Lekka piaszczysta gleba z ograniczoną ilością warstwy próchnicznej; łatwo przepuszczalna dla wody; płytkie ukorzenie; duże straty wzrostowe poprzez wytworzoną zwietrzałą glinę i rozpuszczone składniki mineralne; dobrze napowietrzona.
2	32-50 cm B-Poziom	Wzbogacenia gleby; Drobnny piasek z kamieniami; brak próchnicy; duża przepuszczalność wody; zabarwienie brązowe świadczy o działaniu żelaza; ograniczona głębokość korzeni.
3	>50 cm Kontynuacja poziomu B	Piasek z częściowo niewielkim udziałem gliny- o określonej zawartości wilgoci, która pomimo niewielkiej głębokości gleby jest dla korzeni niedostępna. Ciemny kolor świadczy o działaniu żelaza i wilgoci.

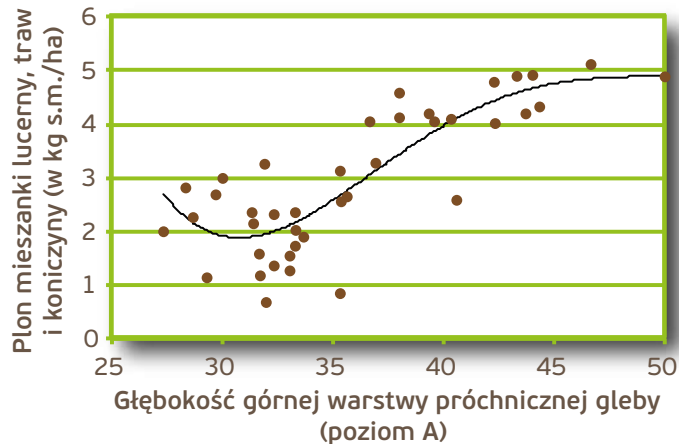
Wyjaśnienia	Przedsięwzięte środki
	<ul style="list-style-type: none"> • kompost • rośliny motylkowate zwiększające zawartość próchnicy w glebie • nawóz zielony • preparaty biodynamiczne; • uzyskanie równowagi kwasowości poprzez wapnowanie; dopływ powietrza do głębszych warstw gleby • płytkie mieszanie, głęboka obróbka
Z powodu braku retencji wodnej i składników mineralnych - brak ukorzenienia.	
	<p>Polepszenie gospodarki wodnej poprzez regulację wysokości lustra w stawach i kanałach.</p> <p>Polepszenie retencji wodnej w górnej warstwie gleby przez dostarczenie próchnicy pozwalającej dotrzeć korzeniom do niższych wilgotnych warstw gleby.</p>

Głębokość górnej warstwy gleby na terenach piaszczystych

Aby podkreślić znaczenie głębokości górnej warstwy próchnicznej (poziom A - mineralna warstwa górna), powinno się zbadać, na podstawie wieloletnich wyników badań obróbki gleby na terenie gospodarstwa Juchowo wpływ głębokości tej warstwy na plony. Powierzchnia naszych badań składa się 40 poletek (4 bloki, 5 rodzajów obróbek gleby, 2 stopnie nawożenia). W 2010 roku, w trzech różnych miejscach, na każdym poletku określono głębokość górnej warstwy próchnicznej. W przeciągu kilku lat stwierdziliśmy duże różnice w plonach i to niezależnie od rodzaju obróbki gleby. Oznacza to, że w pierwszych latach badań (od 2011 roku) forma obróbki ziemi miała mniejszy wpływ na plony niż stan gleby. W oparciu o wykres graficzny, można odczytać potencjał gleby piaszczystej w Juchowie. W momencie, w którym uda nam się dalej odbudowywać żyzność gleby, plon może zwiększyć się dwukrotnie, również bez dodatkowego nawadniania. Wszystkie poletka doświadczalne nie są dodatkowo nawadniane. Wykres 1 pokazuje plony żyta na początku roku (2010), zanim jeszcze rozpoczęto różnorodne formy obróbki gleby. Porównując wyniki z plonami mieszanki lucerny, traw i koniczyny w 2014 roku (wykres 2), widać bardzo wyraźnie, że po kilku latach różnorodnej obróbki gleby, plon uzależniona jest od głębokości (w cm) górnej warstwy próchnicznej gleby.

Wykres 1. Plon żyta w 2010 (t/ha) na poletkach o różnorodnej formie ich obróbki.

Wykres 2. Plon mieszanki lucerny, traw i koniczyny 2014 (w kg s.m./ha) w zależności od głębokości górnej warstwy próchnicznej gleby.

Aby zarządzanie powierzchniami uprawnymi było skuteczne, bardzo ważne jest odnalezienie rozwiązania, tego jak można polepszyć w sposób trwały wzrost korzeni w głębszych warstwach gleby, ponieważ tam rośliny mają do dyspozycji więcej wody i składników mineralnych. Część naszych prac badawczych polega na spulchnianiu dolnych warstw gleby (kultywacja poniżej 30 cm). Ponadto prowadzimy dodatkowe działania, w tym badania na innych poletkach doświadczalnych.

Podziękowania należą się Gerardowi Omenowi (naukowiec zajmujący się badaniem gleby z uniwersytetu – Wageningen w Holandii)

Ton Baars

Dział badań naukowych w Juchowie

Aby mógł powstać różnicowany krajobraz w naszym regionie i aby chronić powierzchnie rolnicze przed wyschnięciem jak i przed wietrzną erozją, również w tym roku nasadziliśmy żywopłoty między Juchowem a Kądzielnią.

W połowie maja odwiedzili nas przedstawiciele wspólnoty „Euro-region Pomerania”. Zrzeszenie założono w 1992 roku i zajmuje się zbliżaniem zaangażowanych europejskich regionów przygranicznych poprzez koordynację wspólnych programów i inwestycji w obszarach gospodarczych, kształcących, kulturalnych, infrastrukturalnych i ochrony środowiska. Na zdjęciu goście zwiedzają naszą suszarnię ziół w obszarze socjalterapeutycznym.

Na początku roku Fundacja im. St. Karłowskiego zaczęła budować partnerstwo ze szkołą „Aktiven Naturschule Templin”, znajdującą się w regionie przygranicznym Uckermark(Land Branderburg/ Niemcy). Szkoła ta na początku czerwca została odznaczona jako „Natur-Park-Schule” za swoje zaangażowanie w kształtowanie środowiska. „Netzwerk Natur-Park-Schule” jest wspierana przez niemiecką komisję UNESCO. Serdecznie gratulujemy.

Pierwsze przedsięwzięcie nowej współpracy odbyło się w czerwcu jako podróż językowa w ramach niemiecko-polskich spotkań młodzieży(w tym przedsięwzięciu udział brała pierwsza klasa gimnazjum z sąsiedniej wioski- Silnowo. Spotkanie to finansowane było przez PNWM i w tym miejscu chcielibyśmy w imieniu wszystkich dzieci podziękować.

Oprócz projektów związanych z nauką w gospodarstwie Juchowo odbywały się także wspólne przedsięwzięcia związane z czasem wolnym.

Wyniki wspólnej pracy można było usłyszeć, poczuć, zobaczyć i oczywiście posmakować!

Święto Jana 2015

Projekt Wiejski Juchowo-Radacz-Kądzielnia

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego w Polsce

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego (1879-1939), senatora II Rzeczypospolitej i pioniera rolnictwa biodynamicznego w Polsce (od 1931), ma swoją siedzibę w Juchowie, okolice Szczecinka, woj. Zachodniopomorskie.

Fundacja jako prawny reprezentant Projektu Wiejskiego, zgodnie z prawodawstwem polskim, jest organizacją pożytku publicznego. Jest właścicielem ziemi (1892 ha, w tym 1600 ha gruntów rolnych), budynków oraz żywego i martwego inwentarza. Fundacja odpowiada za to, by majątek ten był na stałe wyłączony z możliwości sprzedaży.

Fundacja realizuje cele organizacji pożytku publicznego wspierając badania naukowe, działalność pedagogiczną, edukacyjną i kulturalną; organizuje i wspiera zawodową oraz społeczną integrację osób niepełnosprawnych (socjoterapia).

Ponadto celem działań Fundacji jest zachowanie bioróżnorodności gatunkowej oraz ochrona przyrody i środowiska naturalnego. Jako modelowe, biodynamiczne gospodarstwo naukowo edukacyjne, daje możliwość powoływania nowych inicjatyw, które zajmowałyby się wspomnianymi dziedzinami.

Celem Projektu Wiejskiego jest tworzenie lokalnej agrokultury w oparciu o rolnictwo biodynamiczne. Kulturowy impuls rolnictwa biodynamicznego odwołuje się do cyklu wykładów, które Rudolf Steiner wygłosił w 1924 w majątku Kobierzyce koło Wrocławia. Rolnictwo biodynamiczne opiera się na dwóch bardzo ważnych aspektach: żywieniu i uzdrowieniu ziemi uprawnej oraz pielęgnowaniu wiejskiego życia społecznego, zgodnie z trójpodziałem społecznej struktury. Jest

to nurt przewodni Projektu Wiejskiego.

Realizację tych dalekosiężnych celów rozpoczęto w 2000 roku, tworząc gospodarstwo biodynamiczne.

Inicjatywy Projektu Wiejskiego wobec Fundacji są oparte na zasadach umowy i tworzą między sobą stowarzyszenie. Zamierzenia Fundacji realizowane są przez zespół międzynarodowy. Fundacja oferuje do chwili obecnej, miejsca pracy dla 100 osób z okolic. Ponadto Fundacja realizuje swoje cele również poprzez współpracę z różnymi publicznymi i prywatnymi organizacjami.

Zatem, kto zechce utożsamiać się z celami Projektu Wiejskiego Fundacji im. Stanisława Karłowskiego, proszony jest serdecznie o zgłaszanie się do nas.

Wskazówka:

W przypadku gdybyście Państwo byli w przyszłości zainteresowani otrzymaniem Wieści Okolicy w wersji elektronicznej PDF, prosimy o przesłanie nam imienia i nazwiska wraz z adresem mailowym na: info@juchowo.org

Jeżeli chcielibyście Państwo wykorzystać zdjęcia lub teksty (w całości lub częściowo) z niniejszej publikacji prosimy o wcześniejszy kontakt z Fundacją im. Stanisława Karłowskiego.

Adres w Polsce: Fundacja im. Stanisława Karłowskiego, Juchowo 54a, PL 78-446 Silnowo
Email: info@juchowo.org Tel +48-94 37 538-21 | Fax 0048-94 37 538-22 | NIP: 673-17-18-086

Adres w Niemczech: Förderkreis Stanislaw Karłowski Stiftung,
Günter Happel, Heinrich Heine-Str.11, DE-61118 Bad Vilbel, Tel. / Fax +49 (0)6101 75 24

Oto nasz aktualny numer konta bankowego:

Bank Zachodni WBK S.A., Oddział Szczecinek

Fundacja im. Stanisława Karłowskiego **nr r-ku: 231090 1711 0000 0001 0582 3269**

Prosimy Państwa o podawanie dokładnego adresu przy przekazywaniu darowizn.

Jeśli chcecie Państwo jako nowi czytelnicy otrzymywać nasze pismo

„Wieść okolicy Juchowo-Radacz-Kądzielnia”,

prosimy o podanie nam swojego adresu korespondencyjnego.

Teksty i zdjęcia: współpracownicy, przyjaciele i wspólnota,

tłumaczenie i redakcja: pracownicy biura w Juchowie,

redakcja: M. Klett, B. Bootsman, A. Beckmann, *druk:* Tempoprint /Szczecinek